

ĐÁP ÁN THAM KHẢO
KÌ THI TUYỂN SINH LỚP 10 THPT NĂM HỌC 2023 - 2024
MÔN: NGỮ VĂN
SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO TỈNH QUẢNG BÌNH

I. ĐỌC HIỂU (3,0 ĐIỂM)

Câu 1: Thể thơ: lục bát.

Câu 2: Các từ láy trong đoạn trích: ngân nga, líu ríu.

Câu 3: Tác dụng:

- + Khiến cảnh vật trở nên có hồn, đầy sinh động.
- + Giúp người đọc hình dung ra khung cảnh thiên nhiên ở Phong Nha với vẻ đẹp nên thơ, đẹp và lộng lẫy.

Câu 4: HS đưa ra nhận xét.

Gợi ý: Với cách miêu tả từ bao quát đến chi tiết đầy hấp dẫn, ta thấy được tác giả đã có những quan sát thật tinh tế, thể hiện được tình cảm đặc biệt, ưu ái cho cảnh đẹp nơi đây.

II. LÀM VĂN (7,0 ĐIỂM)

Câu 1:

1. Mở đoạn

- Giới thiệu vấn đề cần nghị luận: ý nghĩa của tình yêu quê hương.

2. Thân đoạn

- Giải thích tình yêu quê hương: tình cảm gắn bó sâu sắc, chân thành đối với những sự vật và con người nơi ta được sinh ra và lớn lên, là hành động không ngừng nỗ lực để xây dựng và phát triển đất nước.
- Biểu hiện (HS đưa ra một số biểu hiện thể hiện tình yêu quê hương):
 - + Các chiến sĩ đã không ngại gian khổ hiểm nguy đã cầm súng đi chống giặc và giành lại độc lập cho đất nước.
 - + Lòng tự hào dân tộc qua các áng thơ văn ngợi ca tinh thần ngoan cường của dân tộc.
 - + Không ngừng nỗ lực để góp phần đưa đất nước sánh vai với các cường quốc trên thế giới.
- Ý nghĩa của tình yêu quê hương:
 - + Giúp mỗi con người sống tốt hơn trong cuộc đời, không quên nguồn cội.
 - + Nâng cao tinh thần và ý chí quyết tâm vươn lên của mỗi con người.
 - + Là động lực giúp con người sống có trách nhiệm hơn với gia đình, quê hương, đất nước, cộng đồng hay đơn giản nhất là đối với chính bản thân mình.
 - + Thúc đẩy sự phấn đấu hoàn thiện bản thân và tinh thần cống hiến giúp đỡ cộng đồng của mỗi cá nhân.
 - + Gắn kết cộng đồng, kéo con người lại gần nhau hơn trong mối quan hệ thân hữu tốt đẹp.

- + Góp phần quan trọng trong công tác bảo vệ, giữ gìn, xây dựng và phát triển đất nước ngày càng giàu mạnh.
- Bàn luận mở rộng:
- + Tiếp thu văn minh hiện đại của nước bạn trên thế giới trên phương châm “hòa nhập chứ không hòa tan”.
- + Có những sinh viên khi vừa mới tốt nghiệp ra trường đã tình nguyện đến công tác ở những miền rừng núi xa xôi nhất.
- + Tuy nhiên, có rất nhiều thành phần chạy theo lối sống thực dụng, ăn chơi sa đọa, lãng phí, sống tự do, cá nhân, vô tổ chức.
- + Quên đi cội nguồn, ăn cây táo rào cây sung.
- + Xa lánh và rời bỏ quê hương, thậm chí còn tìm cách chống phá nhà nước...
- HS đưa ra dẫn chứng phù hợp.

3. Kết đoạn

- Khẳng định lại lần nữa ý nghĩa của tình yêu quê hương.
- HS liên hệ bản thân.

Câu 2:

1. Mở bài

- Giới thiệu khái quát về tác giả Nguyễn Dữ và tác phẩm Chuyện người con gái Nam Xương.
- Giới thiệu khái quát về nhân vật Vũ Nương.

2. Thân bài

***Diễn biến câu chuyện:**

- + Vũ Thị Thiết, người con gái quê ở Nam Xương, không chỉ xinh đẹp mà còn có tư dung tốt đẹp.
- + Điều ấy khiến cho Trương Sinh - một chàng trai trong làng yêu mến, xin mẹ đem trăm lạng vàng cưới về. Biết chồng là một người hay ghen, nàng luôn giữ gìn khuôn phép nên gia đình luôn hòa thuận.
- + Vậy mà chồng nàng, sau khi đi lính chỉ vì một lời nguyền thơ của con trẻ, chưa làm rõ đầu đuôi câu chuyện đã giờ thói ghen tuông. Dù Vũ Nương hết lòng giải thích nhưng vẫn vô dụng.
- + Nàng quyết định tìm đến cái chết để chứng minh sự trong sạch của mình.
- + Sau này, khi đã hiểu rõ mọi chuyện, Trương Sinh cảm thấy hối hận thì cũng đã muộn. Chàng cho người lập đàn giải oan thì thấy Vũ Nương hiện về lúc ẩn lúc hiện.

***Cảm nhận về nhân vật:**

- Vũ Nương là người phụ nữ truyền thống với những phẩm chất tốt đẹp:
- + Nàng không chỉ xinh đẹp dịu dàng mà tư dung tốt đẹp.
- + Khi lấy chồng, luôn giữ gìn mực thước nên gia đình luôn giữ được hòa khí.

- Khi chồng đi lính:
 - + Trước lúc chồng lên đường: Rót chén rượu đầy, dặn dò chồng bằng lời lẽ ân cần, dịu dàng "Chàng đi chuyến này ...đủ rồi"
 - + Trong lúc chồng đi lính: Lo toan việc nhà, chăm sóc mẹ già, dạy dỗ con thơ đều chu đáo.
 - Khi bị chồng ngờ vực:
 - + Hết mực giải thích bằng những lời nói nhẹ nhàng: “Thiếp vốn con kẻ khó ... nghi oan cho thiếp”.
 - + Biết không thể giải thích được nữa, nàng chọn cái chết để chứng minh tấm lòng của mình.
- => Vũ Nương chính là người phụ nữ điển hình của xã hội xưa.
- Nhận xét, đánh giá về cuộc đời nhân vật:
 - + Không được quyền lựa chọn tình yêu, hôn nhân. Sự bất công đối với người phụ nữ xưa khi họ phải chịu cảnh “cha mẹ đặt đâu con ngồi đấy”.
 - + Không được hưởng hạnh phúc trọn vẹn vì chiến tranh. Cuộc sống gia đình chưa được bao lâu thì phải vì chiến tranh mà chia cắt.
- => Hình ảnh Vũ Nương gợi sự cảm thông, thương xót cho người phụ nữ trong xã hội xưa.

3. Kết bài

- Khái quát về tác phẩm.
- Cảm nhận của em về nhân vật Vũ Nương.